

Döviz garantili ihaleler için meclis araştırması istendi

Haber Merkezi

Döviz kurunun Cumhuriyet tarihi rekoru kırmasıyla döviz geçiş garantili ihalelerin vatandaşlara olan maliyeti de arttı. CHP Mersin Milletvekili **Alpay Antmen**, halkın üzerine binen yükün araştırılması, bunun sorumlularının ortaya çıkartılarak idari ve hukuki süreçlerin başlatılması amacıyla bir araştırma önergesi hazırladı. Araştırma önergesinin gerekçesinde dolar kurunun 2018 yılında 5.20, 2019'da 6.25, 2020'de 7 lira olduğunu belirten Antmen "2021'in Aralık ayında 1 Dolar 13.50 Türk Lirası kur oranına gelerek ülke tarihindeki en üst noktayı görmüştür. Bu durumda mega ve Kamu-özel-işbirliği (KÖİ) projelerinde garantiler

TL cinsinden 940.5 milyar TL artmıştır. Yap işlet devret projeleri kapsamında Hazine'nin yani halkın şu an kabaca 140 milyar dolara yakın bir ödeme yükü ile karşı karşıya olduğu gerçeği önümüzde durmaktadır. Türkiye halkının üzerine, geçmediği köprünün, kullanmadığı yolun ve havalimanının ve gitmediği hastanenin ödemeleri yüklenmiştir. Bahsi geçen ihaleleri alanlar dünyada en büyük bütçeli kamu ihalesi alan şirketler haline gelmiştir" ifadelerini kullandı.

"VATANDAŞTAN GEÇMEDİĞİ KÖPRÜNÜN PARASINI ALACAKLAR"

Alpay Antmen'in önergesinde öne çıkanlar şu şekilde; "Açılışı 18 Mart 2022'de planlanan Çanakkale Köprüsü'nde 2 Milyar Avrodan fazla ödeme garanti yükü bulunmaktadır. Araç garantisi günlük 45 bindir. Halen feribotlarla günlük 12 bin civarında araç geçmektedir. Köprü açılışından sonra günlük geçiş 15, hatta 20 bin olarak alınsa dahi, yine günlük 25-30 bin eksik geçiş için garanti yükü oluşabilme durumu

bulunmaktadır. İhalesi 4 Mayıs 2016'da yapılan Kuzey Marmara Otoyolunda yıllık 650 milyon dolar ödeme garantisi bulunmaktadır. Geçiş sayıları düşük durumda olan bu otoyolun işletme süresi baz alındığında toplamda 2 milyar doların üzerinde bir ödeme yükü bindireceği ortaya çıkmıştır. İhalesi 15 Şubat 2017'de yapılan ve 22 Şubat 2020'de açılan Menemen-Çandarlı Otoyolu'nun günlük 35 bin araç geçiş garantisi bulunmaktadır. Burada da ödeme garantisi nedeniyle vatandaşlara binecek ek yükün 250 milyon dolar olduğu bilinmektedir. 14 Nisan 2017'de ihalesi yapılan ve 2020 Aralık ayında açılan Ankara Niğde Otoyolu'nun 670 milyon liralık bir ödeme garantisi yükü olduğu ifade edilmektedir. Osmangazi Köprüsü ve Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu'na, 2020 yılının ikinci yarısına ilişkin "garanti" kapsamında yapılan ödeme; 2020 yılı 1 Temmuz-31 Aralık döneminde araç geçişlerinin garanti sınırının altında kalması nedeniyle 1.5-1.6 milyar lira aralığındadır" "Şehir hastanelerini yapan şirketlerin aldıkları kredilere kanunsuz devlet garantisi devam etmektedir. Sayıştay'ın "Kamunun üstüne kalabilir" uyarısı yaptığı milyar dolarlık borçlar, mali tablolara yansıtılmamaktadır. Milyarlarca dolar olan bu ek yük iktidar tarafından açıklanmamaktadır. Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nü yapan şirketlere verilen ödeme garanti yükü nedeniyle 2,6 milyar lira daha bütçeye ek yük binmiştir. Kamuoyuna, ihale sözleşmelerine ve Sayıştay Raporlarına yansıyan bazı ödeme garantili ihaleler dışında halkı milyarlarca lira zarara uğratan ihaleler kamuoyundan gizlenmeye ve rakamlar saklanmaya devam etmektedir. Döviz garantili ihalelerin tamamının araştırılması, bu ihalelerin nasıl ve kimler tarafından ne şekillerde verildiğinin ortaya çıkartılması, ihale sözleşmelerinin kamuoyuyla paylaşılması ve döviz kurlarının Cumhuriyet Tarihi rekorlarını kırması nedeniyle halka yüklenen ödeme garanti miktarlarının ortaya çıkartılarak, Türkiye halkını kimlerin büyük borç altına soktuğunun belirlenip gereken hukuki ve idari işlemlerin başlatılması amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması elzemdir"